

กระเทียม

ชื่อไทย : กระเทียม

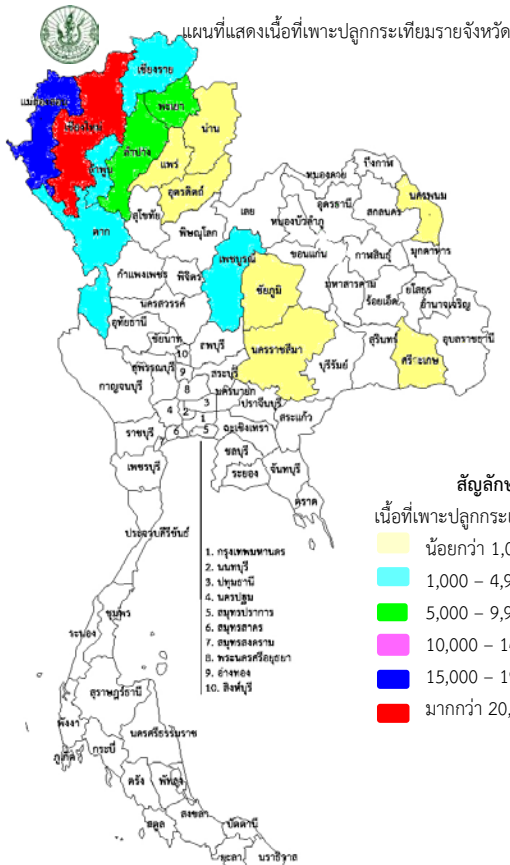
ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Garlic

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Allium sativum* L.

โดย นางวิภา ปีกกาสาตั้ง

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มส่งเสริมพืชผักและเห็ด

แหล่งผลิต^{1,2}

ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำปาง ลำพูน ตาก เชียงราย เพชรบูรณ์ น่าน แพร่ อุดรดิตถ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัด ชัยภูมิ นครพนม ศรีสะเกษ นครราชสีมา

จังหวัดที่ปลูกมาก ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำปาง ลำพูน ตาก เชียงราย เพชรบูรณ์

สถิติการผลิตกระเทียม ²	ปี พ.ศ.		
	2558	2559	2560
1. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	71,706	64,527	71,778
2. ผลผลิต (ตัน)	73,626	67,554	69,180
3. ผลผลิต/ไร่ (กก.)	1,027	1,047	964
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	26,890	26,410	28,990.
5. ราคากระเทียมแห้งใหญ่คละที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน) (ม.ค. – สัปดาห์ที่ 2 ของ ธ.ค. 59)	61,140	77,180	80,000
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	34,250	50,770	51,010

ร้อยละของจำนวนผลผลิตที่ออกสู่ตลาด ตามระยะเวลา^{1,2}

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2.32%	15.73%	75.70%	6.13%	-	-	-	-	-	-	-	0.12%

ส่งออก ปี 2560 ^{2,3}	ข้อได้เปรียบเสียเปรียบ สินค้า ไทย	นำเข้า ปี 2560 ^{2,3}
<ul style="list-style-type: none"> - มั่นใจใช้สำหรับการเพาะปลูก จำนวน 536 กก. มูลค่า 115,298 บาท - มั่นใจทั้งหัว (สำหรับบริโภค) จำนวน 8 กก. มูลค่า 556 บาท - มั่นใจอื่น จำนวน 13.21 ตัน มูลค่า 1.13 ล้านบาท - มั่นใจแปรรูป จำนวน 1,690 ตัน มูลค่า 120.60 ล้านบาท - เฉพาะแป้งมันฝรั่งที่ปรุงแต่งหรือทำใช้ไม่ให้เสีย จำนวน 1,999 กก. มูลค่า 93,490 บาท 	<p>ได้เปรียบ : เกษตรกรภาคเหนือมีความชำนาญในการปลูกมันฝรั่ง ผลผลิตมีคุณภาพ เกษตรกรมีการทำสัญญาข้อตกลง ทำให้มีเสถียรภาพทางราคา และโรงงานแปรรูปผลผลิตกำลังขยายกำลังการผลิต</p> <p>เสียเปรียบ : ต้นทุนการผลิตสูง และต้องนำเข้าหัวพันธุ์จากต่างประเทศ อาจทำให้การผลิตผกผันได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มั่นใจใช้สำหรับการเพาะปลูก จำนวน 5,601.71 ตัน มูลค่า 143.68 ล้านบาท - มั่นใจอื่น จำนวน 359.47 ตัน มูลค่า 12.20 ล้านบาท - มั่นใจแปรรูป จำนวน 51,546.79 ตัน มูลค่า 1,860.53 ล้านบาท - เฉพาะแป้งมันฝรั่งที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสีย จำนวน 2,353.99 ตัน มูลค่า 113.44 ล้านบาท
<p>ประเทศคู่ค้าของไทย</p> <p>เมียนมาร์ อเมริกา ลาว ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย สิงคโปร์ กัมพูชา</p>	<p>ประเทศผู้ผลิตสำคัญ ปี 2559²</p> <p>จีน ผลผลิต 99,122 ตัน อินเดีย 43,770 ตัน รัสเซีย ยูเครน อเมริกา</p>	<p>ประเทศคู่แข่งที่สำคัญ²</p> <p>จีน</p>

ที่มา : ข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร¹ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร² กรมศุลกากร³

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหาข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
<p>กระเทียมเป็นพืชเศรษฐกิจ พืชหลักของประเทศ นอกจากนี้จะใช้ประกอบอาหารและยังเป็นพืชสมุนไพรรักษาโรคได้หลายชนิด เมื่อเปรียบเทียบกับกระเทียมจีนพบว่ากระเทียมไทยมีคุณลักษณะที่แห้ง มีกลิ่นหอม มีรสจัดเข้มข้น และเผ็ดกว่ากระเทียมจีน ในขณะที่กระเทียมจีนมีน้ำมาก</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มีการลักลอบนำเข้ากระเทียมหัวใหญ่มาจากประเทศจีน และนำมาจำหน่ายในประเทศไทย ส่งผลให้มีกระเทียมจีนจำนวนมาก และราคาถูกเข้ามาขายแข่งกับกระเทียมหัวเล็กของไทย • กระเทียมไทยมีต้นทุนการผลิตสูงกว่ากระเทียมจากประเทศคู่แข่ง เช่น กระเทียมหัวใหญ่จากจีน ทำให้กระเทียมไทยไม่สามารถแข่งขันในเรื่องราคา • บางปีหากกระเทียมไทยมีผลผลิตมากเกินไป ความต้องการใช้ภายในประเทศ เกษตรกรจะออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาราคาคตกต่ำ ทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณในการรับซื้อกระเทียมจากเกษตรกร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดมาตรการกำกับดูแลการลักลอบการนำเข้ากระเทียมจากต่างประเทศอย่างเคร่งครัด 2. ปรับปรุงการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ : <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงระบบการขนส่ง และเพิ่มแหล่งจำหน่ายผลผลิต เช่น ห้างสรรพสินค้าและซูเปอร์มาร์เก็ต เพื่อให้มีการกระจายผลผลิตอย่างรวดเร็ว สินค้าจะไม่เกิดการกระจุกตัว 3. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกระเทียม <ul style="list-style-type: none"> - ควรคัดเลือกพันธุ์กระเทียมปลูก กระเทียมเป็นพืชที่ขยายพันธุ์ด้วยหัว การปลูกจึงควรคัดหัวที่ดี โดยคัดเลือกจากต้นพันธุ์ดี มีลักษณะตรงตามพันธุ์ โดยเลือกหัวที่สมบูรณ์ ปราศจากโรคและแมลงรบกวน - ควรคัดขนาดกลีบก่อนการปลูก ควรเลือกใช้หัวขนาดกลางในการปลูก เนื่องจากจะให้ผลผลิตสูง ส่วนกระเทียมกลีบใหญ่ จะมีเปอร์เซ็นต์การเน่าสูงเลือกขนาดกลีบสม่ำเสมอปลูกในแปลงเดียวกัน - ควรมีการเตรียมแปลงปลูก เกษตรกรต้องเตรียมดินให้เสมอกัน เพื่อป้องกันการขังของน้ำ ถ้ามีน้ำขังจะทำให้กระเทียมไม่เจริญเติบโต มีอาการใบเหลือง หัวเล็ก และก้านใบเปื่อยยุ่ย - ควรเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกกระเทียม โดยควรปลูกในดินที่ร่วนซุย ระบายน้ำได้ดี ถ้าเป็นดินเหนียวควรไถบุกเบิกก่อนพรวน ถ้าเป็นดินร่วนใช้พรวนและยกแปลงเพื่อการให้น้ำและระบายน้ำได้ดี ไม่ควรปลูกกระเทียมในดินทราย เพราะจะทำให้กระเทียมหัวเล็ก - ควรควบคุมวัชพืชหลังปลูก ควรใช้ฟางคลุมแปลงเพื่อควบคุมวัชพืชที่จะมีขึ้นในระยะแรก เก็บความชื้นและลดความร้อนเวลากลางวัน 4. ควรมีการปฏิบัติที่ดีในการเก็บเกี่ยว : <ul style="list-style-type: none"> - ก่อนเก็บเกี่ยวต้องรอให้ต้นกระเทียมเหลืองก่อนแล้วค่อยเก็บเกี่ยว จะทำให้เก็บผลผลิตของกระเทียมได้นาน อายุของกระเทียมตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงหัวแก่เก็บเกี่ยวได้ ควรมีอายุ 110-120 วัน การเก็บเกี่ยวกระเทียมที่แก่จัดจริงจะให้กระเทียมมีหัวแกร่ง สามารถเก็บรักษาได้นาน และมีเปอร์เซ็นต์การฟ่อน้อยลง แต่หากเก็บเกี่ยวช้าเกินไปจะทำให้กลีบร่วงได้ง่าย และได้กระเทียมที่มีคุณภาพไม่ดี 5. เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บรักษาเพื่อยืดอายุสินค้าให้ยาวนาน <ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการปฏิบัติที่ดีในการเก็บรักษากระเทียม ไม่ควรเก็บในที่อับชื้น เพราะจะทำให้ราดำระบาด ทำให้เกิดความเสียหายในโรงเก็บ ควร มัดจุกแล้วนำไปแขวนไว้ในเรือนโรงเปิดที่มีการถ่ายเทอากาศดี ไม่ถูกฝน น้ำค้าง แสงแดด 3-4 สัปดาห์ กระเทียมจะแห้งสนิท คุณภาพดี - ควรส่งเสริมการจำหน่าย โดยส่งเสริมให้เกษตรกร มีการจัดชั้นคุณภาพกระเทียมก่อนขาย